

7104
FA 1520/19

D

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN
'S-GRAVENHAGE

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING, KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMELDEN

Kenmerk: DOA/IN

Datum: 26 Juni 1950

Onderwerp:

Nummer: 61672 - 4904 GS.

ZEER GEHEIM.

Bijlage: 1.

Ik heb de eer U hiernevens te doen toekomen afschrift van een nota betreffende de toekomstige status van Nieuw Guinea, opgesteld door Hr. Ms. Ambassade te Washington.

Mr. van Kleffens tekende hierbij aan:

"Het leek mij wenselijk om te trachten op dit ogenblik een zo zuiver mogelijk beeld te geven van de mogelijke verrassingen op internationaal gebied, welke de Nederlandse Regering in dit verband nog zouden kunnen verwachten. Aangezien zowel in het geval van een bespreking van dit probleem in de UNCI als in een van de organen van de Verenigde Naties, het standpunt van de Amerikaanse Regering en in het algemeen van de Amerikaanse publieke opinie in vele opzichten determinerend kan zijn voor de uiteindelijke oplossing, heb ik mij veroorloofd dit probleem van verschillende zijden te belichten, alhoewel ik mij ervan bewust ben, dat ik

- hiermede -

Zijner Excellentie
De Minister President
Plein 1813
's G r a v e n h a g e .

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN
'S-GRAVENHAGE

VERZOEK BIJ BEANTWOORDING, KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMELDEN

Kenmerk:

Datum:

Onderwerp:

Nummer:

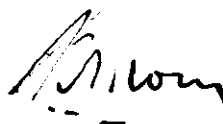
-2-

hiermede ook getreden ben op het terrein van de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiger te New York.

Uiteraard heeft deze nota tot zekere zin zich ook moeten bezig houden met speculaties over mogelijke reacties in de toekomst, hetzij van de Amerikaanse Regering hetzij van andere geïnteresseerde landen in de Verenigde Naties. Enerzijds heeft de ervaring geleerd, vooral in het milieu van Lake Success, dat het wenselijk is, dat de Nederlandse Regering van begin af aan haar standpunt met kracht verdedigt en eveneens tracht het initiatief aan haar zijde te houden; anderszijds heeft de Indonesische kwestie ook duidelijk bewezen, dat het dikwijls niet voldoende is om eenvoudigweg het been stijf te houden, aangezien er zich dan dergelijke internationale krachten kunnen ontwikkelen, dat het wenselijk wordt, dat de Nederlandse Regering zelf met een alternatief komt om erger te voorkomen. Enige alternatieven worden in deze nota besproken.

Ik zend U deze nota ter voorlopige informatie. De verschillende daarin genoemde aspecten van het vraagstuk worden thans te mijnen departemente bestudeerd. Ik stel mij voor te zijner tijd hierop terug te komen.

DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

(Mr. N.S. Blom)

A A N T E K E N I N G

FOTO-Bt.Z.
No. 25928

Blijkens het Aneta News Bulletin van 22 Mei jl. heeft President Soekarno in zijn radiorede op 20 dezer, naar aanleiding van Nederlands Nieuw Guinea nogmaals gezegd, dat dit gebied "may, can and certainly will return to the Indonesian fold". Dat zal wel niet zijn laatste uiting van die aard blijken.

De Nederlandse Regering, in haar nota van 4 Mei jl. aan de Amerikaanse Regering, stelt daarentegen als haar conclusie: "That Western New Guinea should remain under Netherlands authority". Dit standpunt is bovendien door de Nederlandse Regering, bij monde van Minister van Maarseveen, onlangs in het Parlement openbaar gemaakt.

Men behoeft niet tot de categorie der pessimisten te behoren, indien men, de uitspraak van President Soekarno en de nota's van de Nederlandse Regering met elkaar vergelijkende, tot de conclusie komt, dat het niet onwaarschijnlijk is, dat de Nederlandse en Indonesische Regeringen niet door middel van rechtstreekse onderhandelingen tot overeenstemming zullen komen inzake het probleem Nieuw Guinea. Het spreekt vanzelf, dat een dergelijk meningsverschil niet kan nalaten invloed te hebben op de nieuwe verhouding tussen Nederland

en Indonesie. Het ligt niet in de bedoeling van deze aantekening om in te gaan op de vraag in hoeverre zulk een ontwikkeling van invloed kan zijn op de verhouding tussen de twee Unie-partners, aangezien de Nederlandse Regering in haar bovenbedoelde nota aan de Amerikaanse Regering zich op het standpunt heeft gesteld, dat een vriendschappelijke verhouding tussen Nederland en Indonesie als Unie-partners en de bestendiging van de huidige Regering van Indonesie niet afhankelijk zijn van het bereiken van een oplossing over Nieuw Guinea. Daarentegen zal in deze nota aandacht worden/aan enige internationale repercussies, welke een verschil van mening over de status van Nederlands Nieuw Guinea met zich mede zouden kunnen brengen. Wellicht dat aan de hand van deze opmerkingen een duidelijker beeld kan worden verkregen, welke gedragslijn de Nederlandse Regering, voor wat betreft het internationale aspect van dit probleem, zou kunnen volgen.

Er van uitgaande, dat geen bevredigende oplossing in de rechtstreekse onderhandelingen tussen Nederland en Indonesie terzake zal kunnen worden verkregen, moet rekening gehouden worden met de grote waarschijnlijkheid, dat deze kwestie eerst op de agenda van de Veiligheidsraad en daarna op die van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties zal worden gebracht. Dit kan geschieden enerzijds doordat beide betrokken partijen de hulp van de UNCTU inroepen en automatisch als gevolg daarvan de UNCTU hierover zal moeten rapporteren aan de Veiligheidsraad, anderzijds bestaat ook de mogelijkheid, dat hetzij

een der beide partijen zelf (bijvoorbeeld Indonesie) of een derde geïnteresseerde partij (bijvoorbeeld Australië) deze aan gelegenheid in de Verenigde Naties ter sprake zouden brengen. De vraag kan worden gesteld hoe dan de kaarten in de Veiligheidsraad en in de Algemene Vergadering zullen komen te liggen.

Het is waarschijnlijk, dat Nieuw Guinea niet, of althans niet onmiddellijk, zulke scherpe reacties in het leven zal roepen als bijvoorbeeld door de eerste en tweede politieacties in Lake Success zijn teweeg gebracht. Daarvoor ligt dit onderwerp nog te zeer buiten de aandacht van de internationale publieke opinie, terwijl ook de bewering dat er een "threat to the peace" zou zijn, door het ontbreken van een gewapend conflict minder zal aanslaan dan indertijd bij de politieacties het geval is geweest.

Een tweede factor ten gunste van Nederland zal vermoedelijk gevonden worden in het feit, dat Indonesie in de eerste maanden van haar bestaan door alle troebelen welke zich aldaar hebben voorgedaan eerder de indruk zal hebben versterkt, dat het nog niet geheel rijp is voor onafhankelijkheid. Zij het aan de oppervlakte, toch kan men in de Amerikaanse pers hier en daar enige geluiden waarnemen, welke erop wijzen, dat men niet geheel gelukkig is over de gang van zaken in Indonesie, en meer nog dat men zich afvraagt, of de Indonesische Regering, tegenover wie algemeen een zo tegemoetkomende houding door de internationale wereld is ingenomen, niet een minder goed gebruik gemaakt heeft van haar pas verworven onafhankelijkheid. Hoewel het te ver zou gaan om nu reeds te stel-

len, dat de Indonesische Regering in de Verenigde Staten een gedeelte van haar sympathie zou hebben verspeeld, is toch wel de sfeer van de bruidsweken van het charmante jonge Indonesië enigszins aan het tanen. Ook op het Departement van Staat begint niet alleen bij de Europese afdeling, doch ook bij die der Verenigde Naties een zeker wantrouwen tegenover de Indonesische aspiraties merkbaar te worden. Het is niet onmogelijk, dat een zelfde, zij het nog oppervlakkiger, reactie ook in andere landen aanwezig is.

Deze factor kan wellicht zelfs in Lake Success ertoe bijdragen, dat de Veiligheidsraad en de Algemene Vergadering minder geneigd zullen zijn om zonder meer het gelijk aan Indonesische zijde te zien, en men zal derhalve ook minder geneigd zijn om zonder meer internationale druk uit te oefenen op Nederland om Nieuw Guinea over te dragen.

Kan dus in zekere zin het internationale beeld op dit punt voor Nederland als iets gunstiger worden beschouwd dan het was in het heetst van het Indonesische "gevecht", toch zal men niet moeten onderschatten de latent aanwezige krachten, die het Indonesische standpunt zullen begunstigen. Daar blijft in de eerste plaats de groep van Aziatische landen, welke altijd - de ene iets meer, de andere iets minder - de "Aziatische" zaak in principe zal ondersteunen; daar is bovendien de groep van de landen uit het Nabije Oosten, welke ook altijd geneigd zal blijven door hun geloofs-verbondenheid de Indonesische zijde te kiezen. Voorts kan wederom verwacht worden, dat een aantal Latijns-Amerikaanse staten, zoals ge-

-bruikbaar-

bruikelijk op kosten van een ander, op bloemrijke wijze uiting zullen geven aan hun toewijding aan het begrip der Vrijheid en wat dies meer zij. De roerselen van het Russische blok zijn, zoals altijd, in het duister gehuld, doch een ding kan men zeker aannemen en dat is, dat deze stemmen altijd tegen Nederland zullen worden uitgebracht, terwijl het mogelijk is, gezien het Russische spel met Indonesie, dat deze stemmen geheel ten goede zullen komen aan het Indonesische standpunt. Een en ander zal waarschijnlijk ertoe leiden, dat een aantal fraai klinkende anti-Nederlandse resoluties ter tafel zullen worden gebracht.

Men kan dus verwachten, dat zeker in de Algemene Vergadering en wellicht in mindere mate in de Veiligheidsraad - doch daar toch ook - een sterke tendens zal bestaan om Indonesie te steunen. Zoals hierboven reeds aangegeven, behoeft deze internationale druk niet, of althans niet onmiddellijk, te betekenen, dat men Nederland bepaaldelijk zal willen dwingen om tegen zijn zin de souvereiniteit over Nieuw Guinea aan Indonesie over te dragen. Zolang onaanvaardbare resoluties niet gepaard gaan met of gevolgd worden door directe economische en/of militaire dwangmiddelen, kunnen deze zonder veel nadelig effect terzijde worden gesteld. Het kan zelfs betwifteld worden of het Charter aan de Algemene Vergadering of aan de Veiligheidsraad wel voldoende houvast zou geven om, gesteld dat men dit zou willen, inderdaad tot een internationale dwangmaatregel over te gaan; men vergeet ook niet, dat in de Algemene Vergadering enig voorstel een meerderheid van twee-derde der uitgebrachte stemmen moet verwerven. Tenslotte moge eraan

-worden-

worden herinnerd, dat nog meer dan bij het vorige conflict, ditmaal de competentie vraag der Verenigde Naties gesteld zal moeten worden. Hieraan ware ook reeds te denken, indien de UNCI zich hetzij zelve hetzij door toedoen van anderen hiermede zal willen bemoeien. Overigens zal ook Indonesie zich daartegen verzetten, omdat dan zij het gevoel zal hebben, dat Australie in de UNCI niet het Indonesische doch het eigen belang zal vertegenwoordigen.

Eveneens kan betwijfeld worden of die staten, die gedurende de politie-acties hebben doen blijken, dat zij zelfstandig enige sancties ten aanzien van Nederland wilden toepassen, in het geval van Nieuw Guinea daartoe ook zouden willen overgaan. Wat de Verenigde Staten betreft, geloof ik voorshands niet, dat zij (hetzij de Regering hetzij het Congres) in dit opzicht gebruik zouden willen maken van de economische en financiële (en politieke) wapens, waarover zij beschikken. Wat de Amerikaanse pers aangaat, kan ik mij moeilijk aan voorspellingen wagen. Ik neem voorlopig aan, dat de toon niet zo vijandig tegenover Nederland zal zijn als gedurende de politie-acties.

Intussen kan echter wel worden verwacht, dat genoemde internationale druk de vorm zal kiezen van pressie op de Nederlandse Regering om een tussen-oplossing te aanvaarden, waarvoor veel gemakkelijker een twee-derde meerderheid zal zijn te vinden. Deze tussen-oplossing zou in de richting kunnen gaan hetzij van een overdracht van soevereiniteit aan Indonesie, gepaard gaande aan vergaande concessies van Indonesie aan Nederland op economisch, technisch en zelfs op militair en bestuur-

lijk gebied, hetzij van een gemeenschappelijk trusteeship van Nederland en Indonesie. Veel varianten op deze twee patronen zijn natuurlijk mogelijk, doch het kan niet onwaarschijnlijk worden geacht, dat de kracht van de internationale publieke opinie zich in deze richting in toenemende mate zou demonstreren.

Ook blijft de kans niet uitgesloten, dat Australie in troebel water zal trachten te vissen en zal pogen om, zoal niet de soevereiniteit -, dan toch een trusteeschap over Westelijk Nieuw Guinea te verkrijgen. In dit laatste geval zullen de juristen in de Verenigde Naties wel de een of andere formule weten te bedenken voor het soevereiniteits-vraagstuk. Het behoeft geen betoog in welk een netelige positie Nederland zich dan opnieuw zou bevinden. Het is in de berenkuil van Lake Success nu eenmaal niet genoeg, het recht en het gelijk aan zijn zijde te hebben; men moet zijn recht en het gelijk daar bevechten, en dat lukt niet altijd. Evenmin is het voldoende zijn been stijf te houden om er zijn zin te krijgen.

Van Nederlandse zijde zou in geval van een deadlock getracht kunnen worden aan deze internationale pressie te ontsnappen door met eigen voorstellen te komen, welke uiteraard in principe het Nederlandse belang zeker niet zo goed dienen, als volledig behoud van soevereiniteit over Nieuw Guinea, doch welke voorstellen dan het karakter zouden hebben van een "pissaller" om aan het grotere kwaad te ontkomen. Ook hierbij zijn veel varianten mogelijk, doch de twee voornaamste zouden kunnen zijn hetzij dat Nederland zou aanbieden Nieuw Guinea onder haar eigen trusteeship te brengen onder het algemene toezicht van de Verenigde Naties, dan wel een gecombineerd trusteeship.

~~Met~~ Australië, doch dan voor wat betreft geheel Nieuw Guinea.

Voor dit laatste voorstel pleiten veel argumenten, terwijl het bovendien aantrekkelijk kan zijn voor de Verenigde Naties Nieuw Guinea als één geheel te beschouwen en als één geheel onderworpen te krijgen aan haar oppertoezicht. In de praktijk zou dit dan nog zo kunnen worden uitgewerkt, dat Nederland voort zou gaan met haar bemoeienissen over het Westelijk gedeelte van Nieuw Guinea, terwijl Australië zou voortgaan Oostelijk Nieuw Guinea te besturen. Dit voorstel zou dan als een soort compromis kunnen worden opgevat, waarbij enerzijds de Verenigde Naties zijde zouden spinnen, doordat zij een internationale controle zouden kunnen uitoefenen op een van de achterlijkste gebieden van Azië ten aanzien van de soevereiniteit waarvan verschil van mening bestaat tussen Nederland, Indonesië en Australië; anderzijds kan het worden opgevat als een gedeeltelijk compromis voor Australië, hetwelk Westelijk Nieuw Guinea niet ziet overgaan in de invloedssfeer van Indonesië en zich bovendien wellicht kan vleien met de hoop gezamenlijk met Nederland zekere maatregelen voor geheel Nieuw Guinea te treffen, welke van vitaal belang zijn voor Australië. Wat Indonesië betreft, zou de Indonesische Regering hierdoor althans bereiken, dat de exclusieve soevereiniteit van Nederland verzwakt wordt door het oppertoezicht van de Verenigde Naties, welke internationale controle wellicht in de toekomst nog een opening kan bieden voor nieuwe pogingen van Indonesië gedurende een verder stadium van zijn onafhankelijkheid om alsnog geassocieerd te worden met Nederland en Australië in het trusteeship of zelfs Nederland als trustee

op te volgen.

Veel zal echter in dit geval afhangen van de redactie van de trustee-overeenkomst, waarbij wellicht van verschillende zijden (Australie, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, en andere) steun zal komen om deze redactie zodanig te maken, dat Nederland en Australie een ruime bewegingsvrijheid krijgen voor hun bestuur. Hier wordt niet nagegaan de vraag, of het wellicht mogelijk is van Nieuw Guinea geheel of gedeeltelijk een "strategic area" te maken als bedoeld in art. 82 en 83 van het Handvest, al kan verwacht worden, dat Australie hiernaar zeer wel oren zal hebben, terwijl de Verenigde Staten, gezien hun strategisch trustee-gebied in de Pacific, wellicht bereid zullen zijn dit te steunen.

Uit het voorgaande volgt mede, dat wij met alle kracht ernaar zullen moeten streven, Australie zo enigszins mogelijk aan onze zijde te houden. Tezamen kunnen wij, door de landen met wie wij beide bevriend zijn, zo niet veel bereiken, dan toch veel tegenhouden. Verdeeld zou Nederland niet op veel steun van derden kunnen rekenen - is aan te nemen dat Engeland en enige van de Dominions de zijde van Nederland zouden kiezen tegen Australie?

Hoe dit alles ook moge zijn, één ding is wel duidelijk, namelijk dat iedere behandeling door organen van de Verenigde Naties van het probleem van Nieuw Guinea het Nederlandse belang niet zal ten goede komen, integendeel, dat bevoelenis van de Verenigde Naties niets anders ten gevolge kan hebben dan mindere of meerdere druk op Nederland om water in

zijn wijn te doen, wat verder als consequentie kan hebben, dat Nederland wederom de internationale publieke opinie en de Verenigde Naties zal moeten trotseren met alle nadelige gevolgen van dien of de weg van compromissen en concessies op zal moeten gaan, waarvan het gevaar wel niet nader behoeft te worden aangetoond. Bij iedere oplossing bovendien, welke uitloopt in de vorm van trusteeship zal Nederland erop geprepareerd moeten zijn, ieder jaar evenals alle andere houders van trusteeships weer op de beklagdenbank van Lake Success te moeten plaats nemen en allerlei terechte en onterechte verwijten te moeten aanhoren over de wijze, waarop het zijn taak ten aanzien van Nieuw Guinea uitvoert. De voorlopige conclusie van dit gedeelte van de aantekening zou dan ook moeten zijn, dat het bepaaldelijk in het belang van Nederland is om te trachten te voorkomen, dat dit probleem in een van de organen van de Verenigde Naties überhaupt ter sprake komt. Hier komt bij, dat een aantal landen (zoals ook gebleken is uit de rapportage van de Permanente Nederlandse Vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties) en ook de Verenigde Staten in principe liever zouden vermijden, dat deze aangelegenheid op Lake Success op de agenda komt. Deze landen laten zich daarbij voornamelijk leiden door de gedachte, dat men juist op dit moment liefst niet wederom een Oost-West tegenstelling geschapen zou zien met alle nadelige gevolgen van dien.

Van deze stemming zou de Nederlandse Regering wellicht gebruik kunnen maken om te trachten gedaan te krijgen, in de eerste plaats, dat niet op een goed of kwaad ogenblik de

Indonesische Regering naar de Verenigde Naties looft; in de tweede plaats om te verhoeden, dat Australië deze kwestie in de Veiligheidsraad ter sprake brengt en wellicht ook om te bereiken, dat de UNCI niet wordt ingeschakeld, aangesien dit, weliswaar niet onmiddellijk, toch tot gevolg heeft, dat de Veiligheidsraad wordt ingeschakeld; vooral als geen overeenstemming wordt bereikt, zal de UNCI een rapport terzake moeten uitbrengen aan Lake Success.

Voorts verdient een dergelijke gedragslijn tevens de voorkeur, omdat daarmee de groep van onmiddellijk belangstellende landen bij dit probleem beperkt wordt, behalve tot beide partijen zelf, tot de in de UNCI vertegenwoordigde staten: Australië, België en de Verenigde Staten. Bij een beleidvol optreden ten aanzien van Australië kan wellicht bereikt worden, dat in dit geval Australië nu eens pressie op Indonesië uitoefent in voor Nederland gunstige zin.

Uiteindelijk zal veel afhangen van de houding van de Verenigde Staten. Gelijk reeds gezegd, stellen de Verenigde Staten zich op het standpunt, dat het niet wenselijk is om deze aangelegenheid in Lake Success voor te brengen; de Amerikaanse Regering is er bepaald ook niet voor (althans voorlopig) om de UNCI in deze aangelegenheid te mengen. Zowel de Linggadjati, als Renville als Ronde Tafel overeenkomsten hebben altijd Nieuw Guinea als een afzonderlijk probleem erkend, wat mede voor de stelling kan pleiten, dat de UNCI eigenlijk hiermede niet te maken heeft, temeer waar van Amerikaanse zijde verwacht wordt, dat Indonesië zelf de UNCI onder de huidige omstandigheden niet in haar tegenwoordige samenstelling wil zien optreden. Voorlopig is voor de Amerikaanse Regering het probleem

er nog een ~~is~~ van "method" niet van "substance". Blijkbaar hoopt zij, dat rechtstreekse onderhandelingen - behalve als de juiste "method" - ook tot resultaten kunnen leiden, maar het gevaar bij deze "wishful thinking" harerzijds kan gelegen zijn in het feit, dat de Amerikaanse Regering hoopt, dat een uitweg gevonden kan worden op deze wijze, dat het Indonesische prestige wordt gespaard en anderzijds de Nederlandse belangen en die van de Westerse wereld zullen worden veilig gesteld. Indien dit zo is, bestaat dus het gevaar dat de Amerikaanse Regering harerzijds pressie zou willen uitoefenen op Nederland om de souvereiniteit over te dragen aan Indonesie en daarmee het Indonesische "gezicht" te redden onder voorwaarde, dat de Indonesische Regering bereid is om min of meer vergaande concessies te doen aan Nederland ten behoeve van haar bemoeienissen in Nieuw Guinea. Een dergelijk standpunt kan de Nederlandse Regering natuurlijk voor grote moeilijkheden plaatsen, al heeft zij reeds aan de Amerikaanse Regering verklaard, dat zij bepaaldelijk er niet aan denkt om de Nederlandse souvereiniteit over te dragen aan Indonesie.

De leuze "merdeka" omvat veel en kan nog veel gaan omvatten. Eens betekende dit vrijheid en onafhankelijkheid, daarna kreeg het de vorm van: "weg met het Federalisme", nu is merdeka gelijk aan de terugkeer van Nieuw Guinea in de boezem van het Indonesische volk en niemand kan voorspellen of merdeka ook niet op een goede dag kan betekenen, het verbreken van de Unie, het opeisen van Engels Borneo en Portugees Timor of nationalisatie van Westerse ondernemingen in Indonesie, enz., enz. Bovendien zou het nuttig zijn om de Amerikaanse Regering erop alle mogelijke wijzen op te blijven wijzen, dat de Neder-

landse Regering er niet over denkt de souvereiniteit over Nieuw Guinea over te dragen, opdat in een latere phase bij de onderhandelingen de Amerikaanse Regering misschien niet, zij het ten onrechte, kan beweren, dat zij door de Nederlandse Regering niet volledig is voorgelicht. In dit verband moet niet uit het oog worden verloren, dat gedurende de Ronde Tafel onderhandelingen in Den Haag, volgens instructie van de Nederlandse Regering aan de Amerikaanse Regering een nota is overhandigd (op 13 October 1949), waarin wordt gezegd (par. 3): "Further negotiations could take place with a view to reaching an agreement on a proper distribution of responsibilities for the area in conformity with Chapter XI of the Charter of the United Nations between the Netherlands and the U.S.I.". Men kan weliswaar betogen, dat deze mededeling achterhaald is door de nota der Nederlandse Regering van 4 Mei jl., doch het is wellicht verstandig om hier niet te veel rekening mede te houden.

Het bovenstaande resumerende, zal men tot de volgende voorlopige conclusies kunnen komen:

1. Het is een Nederlands belang om zo lang mogelijk en liefst geheel te vermijden, dat Nieuw Guinea ter sprake komt bij de Verenigde Naties, aangezien dit alleen kan leiden tot internationale druk op Nederland, welke hetzij Nederland wederom in een moeilijke positie kan plaatsen tegenover de Verenigde Naties hetzij de Nederlandse Regering ertoe zou kunnen brengen concessies te doen, welke uiteindelijk ongunstig voor Nederland kunnen werken.

2. De Nederlandse Regering zou zo goed mogelijk gebruik moeten trachten te maken van een internationale stroming, welke eveneens weinig heil ziet om door het brengen van Nieuw Guinea op de agenda van de Verenigde Naties wederom Oost-West tegenstellingen te creeëren, en gebruik moeten maken van enige internationale stemmen, welke twijfelen of de jonge Indonesische Regering thans reeds in staat is om nieuwe verantwoordelijkheid zich te assumeren.

3. Bij de rechtstreekse onderhandelingen met de Indoneziërs zal gestreefd moeten worden naar een beleidvol optreden ten aanzien van Australië, naar het trekken van Australië aan onze kant en naar het beletten van Australië om deze kwestie zelfstandig ter sprake te brengen in Lake Success. Verder dient gestreefd te worden, in de sfeer van deze beperkte onderhandelingen, Indonesië zoveel mogelijk te isoleren.

4. Voor wat België en Australië betreft, kan dit wellicht met enige kans op succes worden bereikt, doch het hoofaccent zal wederom moeten liggen bij een beïnvloeding van de Amerikaanse Regering om in door Nederland gewenste zin werkzaam te zijn. Daarvoor is het nodig de Amerikaanse Regering volledig duidelijk te maken, dat en waarom de Nederlandse Regering er niet toe kan overgaan de soevereiniteit over Nieuw Guinea over te dragen aan Indonesië. Aangezien de Amerikaanse Regering waarschijnlijk ernstige pogingen zal aanwenden om te vermijden, dat deze "issue" in Lake Success terecht komt, is het niet onmogelijk, dat zij, indien eenmaal overtuigd van het onwrikbaar Nederlandse standpunt in deze, bereid is de Indoneziërs ervan te overtuigen, dat deze aangelegenheid nog niet rijp is voor een oplossing. Vermoedelijk zou de Nederlandse

Regering bij de Verenigde Staten nog het meeste succes hebben, indien zij zou verklaren bereid te zijn de onderhandelingen met Indonesie ook na 1 Januari 1951 voort te zetten en zou pleiten voor verder uitstel voor een periode van "x" jaren. Men kan dan beginnen met te stellen, dat bijvoorbeeld eerst na tien (vijfentwintig?) jaar de bevolking van Nieuw Guinea rijp zal zijn om zelf haar stem te laten horen over haar eigen toekomst.

5. In elk geval is het hoog nodig, dat op het terrein van de informatie in de eerste plaats in de Verenigde Staten, doch ook in het algemeen aanzienlijk meer dan tot dusver geschied is, het Nederlandse standpunt in de openbaarheid wordt gebracht. Thans is de positie zo, dat de Indonesische Regering en haar organen regelmatig haar aanspraken bekend maken, terwijl daar van Nederlandse zijde praktisch niets tegenover staat. Op den duur moet een dergelijke eenzijdige voorstelling van zaken ertoe leiden, dat men het gevoel krijgt, dat Nederland óf ongelijk heeft óf wel bereid is voor de Indonesische aanspraken te bukken. Het is hoog tijd om aan dergelijke gevolgtrekkingen een spoedig einde te maken.

Washington, D.C.

14 Juni 1950.

HH/ag.